

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10XCdo/101/2016
Identifikačné číslo spisu:	6912212861
Dátum vydania rozhodnutia:	01.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6912212861.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOST', s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, v mene ktorej koná ako konateľ advokát doc. JUDr. T., PhD., proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 14C 173/2012, o dovolaniach žalobkyne proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. júna 2015, č. k. 15Co 666/2014-87 a č. k. 15Co 669/2014-98, takto

rozhodol:

Návrh žalobkyne na prerušenie konania z a m i e t a .

Dovolania o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne uznesením z 24. júna 2015, č. k. 15Co 666/2014-87, potvrdil uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 03. júna 2013, č. k. 14C 173/2012-15, ktorým bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 66 Eur, za vznesenú námietku zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. V odôvodnení sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že z hľadiska obsahového išlo v podanej žalobe aj o námietku zaujatosti vznesenú proti sudcom Okresného súdu Rimavská Sobota; za správny označil tiež následný postup súdu prvého stupňa pri vyrubení súdneho poplatku za námietku zaujatosti.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním, v ktorom žiadala zrušiť rozhodnutie prvostupňového a odvolacieho súdu. Dovolanie odôvodnila tým, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), účastníkovi konania sa postupom súdu odňala

možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, resp. bol súd nesprávne obsadený (§ 237 písm. g/ O.s.p.). Zároveň žalobkyňa navrhla konanie prerušiť a predložiť Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na vyslovenie nesúlady položky 17a Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch s Ústavou Slovenskej republiky.

Ďalším uznesením z 24. júna 2015, č. k. 15Co 669/2014-98, Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota z 21. októbra 2014, č. k. 14C 173/2012-76, ktorým bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok 20 EUR za odvolanie podané proti prvostupňovému rozsudku. Potvrdenie uznesenia súdu prvého stupňa odôvodnil jeho vecnou správnosťou a zároveň jasnosťou a zrozumiteľnosťou.

Aj proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Napadnuté rozhodnutie označila za prekvapivé a priečiace sa zákonu. Súdny poplatok, ktorý jej nemal byť vyrubený a tým jej odňali možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Žiadala preto napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolania podala včas účastníčka konania zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolania je potrebné odmietnuť. Najprv však skúmal dôvodnosť návrhu žalobkyne na prerušenie dovolacieho konania.

Z obsahu dovolania žalobkyne proti uzneseniu odvolacieho súdu z 24. júna 2015, č. k. 15Co 666/2014-87, vyplýva, že navrhuje dovolacie konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a podať Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na konanie o súlade položky 17a sadzobníka, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch zákona o súdnych poplatkoch s Ústavou Slovenskej republiky. Dôvodí, že inštitút námietky zaujatosti predstavuje procesnú obranu proti sudcovi, u ktorého má účastník konania pochybnosti o jeho nezaujatosti, ktorá sa nemá spoplatňovať pretože je jediným prostriedkom, ktorým sa účastník môže domôcť preskúmania prípadného dôvodu na vylúčenie sudcu. Poplatok za námietku zaujatosti má podľa nej fakticky povahu poplatku za vyjadrenie sa k otázke nestrannosti sudcu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čo je neprípustný zásah do základného práva na spravodlivý proces vrátane práva na nestranný súd, garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Najvyšší súd návrhu žalobkyne na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. nevyhovel a tento zamietol, pretože položku 17a sadzobníka, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch nepovažuje za rozpornú s Ústavou Slovenskej republiky a jej článkom 46 ods. 1.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. súd konanie preruší ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa argumentáciou žalobkyne, že zavedenie poplatku za námietku zaujatosti jej bráni vyjadriť sa k otázke zaujatosti sudcu nestotožňuje. Položka 17a bola do sadzobníka znovu zavedená zákonom č. 621/2005 Z. z., pretože dochádzalo k zneužívaniu inštitútu námietky zaujatosti, a tak k zbytočnému predlžovaniu konania. Podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu predmetný poplatok by mal mať povahu kaucie, ktorá by sa mala poplatníkovi vrátiť, ak námietku podal odôvodnene. Takéto obmedzenie je podľa najvyššieho súdu primerané a prispieva aj k zachovaniu iného ústavou zaručeného práva, a to práva na prerokovanie veci v primeranej lehote. Daný poplatok za námietku sa navyše v prípade jej oprávnenosti účastníkovi konania podľa § 11 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch vráti. Otázkou vzťahu medzi právom na prístup k súdu a povinnosťou zaplatiť súdny poplatok sa zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v rozsudku zo dňa 19. júna 2001, č.

sťažnosti 28249/95, vo veci Kreuz proti Poľsku uviedol, že nikdy nevylúčil možnosť, že záujmy riadneho chodu justície môžu odôvodňovať zavedenie finančného obmedzenia na prístup jednotlivca k súdu a konštatoval, že požiadavku zaplatiť súdny poplatok v súdnom konaní nemožno pokladať za obmedzenie práva účastníka na prístup k súdu, ktoré je nezlučiteľné per se s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (odseky 59, 60).

Z týchto dôvodov je Najvyšší súd Slovenskej republiky názoru, že dovolateľka namieta rozpor s právom na prístup k súdu neoprávnene, a preto jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. zamietol.

Ďalej dovolací súd konštatuje, že v danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - viď konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 6Cdo 291/2013, 6Cdo 417/2013, 6Cdo 120/2014, 6Cdo 281/2014, 6Cdo 301/2014, 6Cdo 304/2014, 1Cdo 122/2014, 3Cdo 310/2014, 4Cdo 229/2014, 5Cdo 311/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne.

V prípade dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu z 24. júna 2015, č. k. 15Co 669/2014-98, ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - viď konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 6Cdo/221/2014, 6Cdo 219/2014, 6Cdo 236/2014, 6Cdo 295/2014, 6Cdo 253/2014, 6Cdo 278/2014, 3Cdo 428/2014, 5Cdo 301/2014, 5Cdo 390/2014, 5Cdo 365/2014, 7Cdo 398/2014, 7Cdo 466/2014, 8Cdo 265/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne.

V súvislosti s novelizáciou ustanovenia § 239 ods. 3 O.s.p., účinnou od 1. januára 2015, len dodáva, že od uvedeného dátumu je prípustnosť dovolania proti uzneseniu o súdnych poplatkoch výslovne vylúčená aj týmto ustanovením.

V zmysle § 243b ods. 7 O.s.p. už ďalšie dôvody neuvádza.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolania žalobkyne podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať správnosťou právneho posúdenia veci, na ktorom spočívajú dovolaniami napadnuté rozhodnutia odvolacieho súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalovanej v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.